

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a esse de 2 ori: Mercuria si Sambet'a, F6icia una data pe septemana, — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. v. a. Pentru tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu s6eu 40 doidioceri, or 3 galbini mon. sunat6ria. Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. correspondenti. — Pentru serie ad. cam 10 vorbe mari s6eu mici inserate se ceru 8 cr. Tacs'a timbrala e 30 cr. de fiacare publicare. Fara depunerea acestui pretiu inainte nu se voru mai primi publicari.

Nr. 50.

Brasiovu, 29. Juniu 1863.

Anulu XXVI.

CASU TRISTU.

Gherl'a in 2. Juliu st. n. 1863.

Motto: Homo vitae commodatus
non donatus est. Cicero.

Omulu e fiulu naturei, si c6a atare, — ocupe elu ori-si-ce tr6pta 'nalta in edificiulu binelui comune — fa6ia cu partea s'a constitutiva materiala e supusu di-solvarei; si obsecundandu legiloru naturei se pface in pamentu fiindu plasmitu din pamentu. Rig6rea ne-partinit6ria a acestei legi fundamentale a naturei a lip-situ si diadem'a ierarhieî gr.-u. romane din Transil-vani'a si Ungari'a de o margea pretiuita, fiindu-ca pr6-santitulu si pr6-luminatulu D o m n u **Joanne Alexi**, antaiulu Episcopu alu diecesei gr.-u. a Gher-lei numai existe in fruntea turmei s'ale celei credint6se; ci in etate de 62 ani ai vietiei, 6ra a episcopiei 7 — dupa unu morbu indelungatu de 7 luni, cu pietatea cea mai esemplara, impartasinduse cu santele sacraminte, despunendu testamentaliter despre averea s'a, a repau-satu in Domnulu in 29. Juniu 1863 la 9 6re s6r'a. — Intemplarea ac6st'a trista a vestitu-o una-data cetatei tragerea campaneloru la t6te besericele fara deosebire de religiune s6u natiune, si invescerea resiedintiei epis-copesci in doliu, precumu si aredicarea flamurei negre in etagiulu resiedintiei.

Osemintele acestui archiereu lipsite de spiritulu celu datatoriu de vietia vitala si spirituala s'au depusu in sinulu pamentului — in Cintirimulu comune din Gher-l'a in 2. Juliu a. c. la 9 6re inainte de m6diadi — cu o solemnitare demnitare si chiamarei archiereesci convenit6ria.

Faptele acestui archiereu, privit6rie la luminarea si ajutorarea natiunei, ei pastr6za o memoria dulce intre romani, cari cu cuvinte de doliu ei dicu: Eterna a Ta memoria!

MONARCHIA AUSTRIACA.

Unde se afla romanii ardeleni dela diplom'a din 20. Oct. 1860 incoce?

(Urmare din Nru 38.)

Inca nu a sositu acelu timpu priintiosu, pentruc6 acelea raporturi se p6ta esi la lumin'a publicitatii. De-stulu atata, ca pusetiunea susu numitoru deputati 6ra cu atatu mai grea in Vien'a, cu catu deputatiunea 6ra f6rte reu vediuta la cancelari'a ardeleana, si cu catu intre presiedinti inca se escase o diferentia asupra ace-leiasi, pentruca unulu pretindea c6a deputatii se se re'n-t6rca indata acasa, eara celalaltu 6ra de opiniune, c6a ei se remana pre mai multu timpu si cu atatu mai ver-tosu, cu catu intrigele si denunciatiunile cele mai ne-gre si cele mai nerusinate curgea din t6te partile tieriei c6a si o grindina grea asupra romaniloru. In cele din urma acei deputati totu au fostu constrinsi a parasi unulu dupa altulu Vien'a, inse — f6rte desgustati de t6te cate vediusera si audisera acolo. — —

Inre acestea diet'a Ungariei se inchise fara nici unu resultat, eara a Transilvaniei nu se deschise. Ro-manii trebuia se fia f6rte tari in credint'a lor poli-

tica, pentruc6 se nu se clat6sca intru nimicu, ci se'si remana in drumulu loru celu vechiu. Ei, dara romanii se afl6 in acelea dile in celu mai invederatu periculu de a fi parasi, respinsi chiaru si lasati in prad'a 6r-bei ursite tocma de catra aceia, pentru carii ei s'au sacrificatu in 170 ani mai multu decatu pentru sinesi. Amaru a trebuitu se le cadia loru atunci, candu li se disese in Vien'a: Bine, camu ce voiti Dv6stra? Abia v'ati emancipatu de 12 ani inc6ce, eara acumu si pre-tindeteti a ve numer6 intre pop6rale cel6 dinteiu? — In an. 1861 adica se credea in cercurile mai inalte, cumuca dorint'a romaniloru unica si singura ar fi, pen-truc6 se se aplice dintre ei ampoiati catu se p6te mai numerosi, eara apoi indata ce se va intempl6 ac6sta, ei voru-tac6 c6a p6ticii, ne mai facundu atata gura pen-tru drepturi in susu si drepturi in diosu, precumu nu mai facuse nici aristocrati'a ardel6na pe timpulu diplo-mei leopoldine si mai tardioru sub Josifu I si Carolu VI, dupace li s'a mai saturatu lacomi'a dupa titule, dupa o multime de mosii fiscale, cumu si dupa dere-gatorii mai nalte cate s'au impartitu intre ei. Ac6sta convictiune predomin6 la a. 1861 in Vien'a si in Clu-siu, eara anume aici isi aflase espresiunea sa in urma-torii termini pronunciatu de catra unu barbatu de statu: Vessetek azoknak az ol6hoknak is egy neh6ny r6gni val6 csontot, 6s bizonyosan el fognak halgatni.

In t6mn'a aceluasi anu se respandi faim'a, cumca in Ardealu totu se va deschide dieta. Se fiti vediutu listele suteloru de regalisti, care incepusera a cercul6 prin ti6ra. Audi regalisti care se represente nobilitate'a si avuti'a tierii, se trai6sca 5—6 luni de dile din pun-g'a loru, se de mese si serate! Intr'aceia cade Kem6ny si cu Esc. s'a listele, remanu inse si petitiunile si re-cursele romaniloru ingropate in pulberea archiveloru cancelariei, pentruca nici deputatiunea condusa in No-embvre din nou de mitropolitulu Siulutiu nu a fostu in stare cu t6ta incordatiunea sa de a misc6 lucrurile n6-stre multu mai de parte.

Asia deci romanii ardeleni se mai afl6 inca totu numai pe pragulu dintre a. 1847 si 1848.

Totu pe atunci archiereii romanesci facura 6resi-care incercari seri6se de a complan6 intre sine si dife-rintiele escate intre densii atatu inainte, catu si dupa esirea concordatului si nutrite cu totuadinsulu de catra regimulu ministriloru Bach et Thun, ci fara vreunu re-sultatulu pipaitu. Inse despre ac6sta eramu se discurs-gemu in altu articulu, d6ca cumuva nu ne ar fi pre-ocupatu diet'a. —

Brasiovu, 10. Juliu n. Domnule Redactoru! Me rogu, c6a se binevoiesci a da locu in col6nele Ga-zetei n6stre urmat6rei de chiaratiuni, pe carea me vedu constrinsu a o face in aceste momente de importantia suprema pentru patri'a si natiunea n6stra.

In „Telegrafulu romanu“ Nru 49 citescu o scire, dupa care in o parte a tierii cu ocaziunea pregatiri-loru de alegeri s'aru fi pusu in miscare de catra „unu barbatu cu influentia“, 6resicare intrige relegi6se, apoi totu acolo se aduce in opusetiune pers6n'a mea cu a Domnului consiliariu de instructiunea publica Dr. de med. Pavelu Vasiciu.

Eu nu pociu se sciu déca cu ocasiunea pregătirilor electorale au conlucratu si interese relegiose pe undeva; ceea ce sciu si potu marturisi in cugetu curatu este, ca eu cu D. Dr. Pavelu Vasiciu nu numai nu am venitu in concurentia la nici unu cercu de alegere, ci ca tocma din contra, cu privire la afacerile alegerilor dietale am statu cu Dsa in cointelegere de aprópe prin corespondentie pana in dilele calatoriei mele catra Prag'a. D. Vasiciu fusese candidatu din capulu locului pentru cerculu Huedinului, eu earasi pentru acelu cercu din comitatulu Turdei, in carele se afla cu locuinti'a parintii si doi frati ai mei, in carele sunt cunoscutu si eu de bunu de reu la cei mai multi alegatori; din care cauza mai nainte de a sci, ca gubernulu provincialu imi facuse si mie onórea de a me pune pe list'a asiá numitiloru regalisti, am multiamitu la alte trei cercuri electorale, in care sciamu prea bine cumca nu poteamu fi cunoscutu multimii alegatoriloru, conditiune pe carea o tieneamu a fi neaparata spre a poté fi alegatorii cu atatu mai siguri de caracterulu privatu si publicu alu alesului loru. Earu dupace regimulu Mai. Sale c. r. in mani'a toturoru sioptitureloru ce strabatusera asupra'mi in cursulu timpului pana in susu, avu totusi generositatea de a'mi face parte din increderea preanalta si a me denumi (intru intielesulu articolului din 1791) intre barbatii aparatori ai drepturiloru tronului si ai tierii totuodata, miam tienutu de o datorintia a cetatiénului de statu a corespunde chiamarii si a priimi cu multumire denumirea, cu atatu mai vertosu, cu catu déca nu priimiamu neci eu neci alti romani, in casulu celu mai bunu ni se potea dice, ca suntemu nisce saracuti, carii fara 5 fl. n'amu avea neci ce se mancamu. Asiá s'a intemplatu deci, ca in 21. Juniu am multiamitu si alegatoriloru din comit. Turdei, roghandu'i totuodata, cá se'si caute unu altu candidatu. Totu asemenea avea de a urma si D. cons. Vasiciu, carele inca fu chiamatu la dieta decatra suveranulu tierrii. Prin urmare eata, ca intre D. Vasiciu si intre mine nu potea se se nasca neci o rivalitate in neci unulu din cercurile electorale.

G. Baritiu.

Decursulu alegeriloru de deputati.

Teaca in 3. Juliu 1863.

In cerculu de alegere alu Tecii cu Milasiulu mare statatoriu din 40 de comune s'au inceputu alegerile in 30. Juniu si s'au finitu in 2. Juliu in modulu urmatoriu:

In 30. Juniu deminétia la 6 óre s'au tienutu servitiulu Ddieescu, pontificandu D. protop. Gabriele Chetianu in frunte la 20 preoti si unu diaconu. — Pela midiuloculu servitiului Ddieescu s'a santitu steagulu sub ceriu liberu. Dupa aceea s'a resfiratu afara, eara chorulu a cantatu: „Desteaptate Romane.“ Dupa finirea servitiului Ddieescu unu june imbracatu in costumulu natiunalu a portatu steagulu inainte, dupa steagu au urmatu chorulu, statatoriu din chorulu feteloru din Cozma, apoi vreo cativa preoti, docenti si notari; — dupa choru preotii, apoi inteliginti'a miréna, si in urma poporulu romanu cá la 2000 ómeni, si in astufeliu de ordine neamu dusu pana la cas'a desemnata de a aduna votele. — De cealalta parte veneau sacsonii ear' in ordine buna, cu 4 bande, (turneri) si astufeliu intrandu in ocolulu casei, stégulu s'a infiptu pe coridorulu casei, unde se primeau votele, eara 4 turneri de sacsoni cantau diferite canturi in ocolu. —

Fiiesce-care votisantu fara de exceptiune de natiunalitate debuia se intre pe suptu stégulu natiunalu romanu. —

Stégulu a avutu colórele patriei venetu-galbenu si rosii, si au fostu prevediutu cu inscriptiuni romane. —

Atatu sacsonii, catu mai cu sama romanii au avutu una portare esemplaria, asia, catu neci popórale cele mai culte nu au pututu avé una portare mai solida. Apoi se fi vediutu, cumu romanii la intrarea in cancelaria isi facea cruce si cu cea mai mare pietate se apropiu de mas'a comisiunei si pronúncia numele de Domnulu Dunc'a Pavelu.

Ungurii si mai cu sama nemesii erau in scribitiulu lui Bach si umblá a corumpe poporulu romanu in partea fratiloru Hosesci, inse romanii prin facetiele (vizurile) celea mai

frumóse isi bateau jocu de densii. Altii notari ame lintiaupe judii comunali cu una alta, cá se votedie pe Hosesci, — eara preotulu reformatu din Ertsa mare n'au mai potutu tiené in elu ceea ce primise in mancare si beutura. —

Sér'a atégulu totu in aceeași ceremonia, cu care s'a fostu dusu acolo, s'a luat diosu si s'a dusu la cas'a preotului loculu Hoszu unde erau toti intielingintii nostri in cortelu, cu aceea adaugere, ca chorulu a cantatu „Hai se damu mana.“ Bucuria mare, indestulire deplina. — (Cina pompoasa si pentru care primeasca stimat'a preoteasa multumire) Earu dupa cina balu séu mai bine petrecere de jocu la music'a turneriloru din Teaca, — care au tienutu pana la 2 óre dupa mediulu noptii. —

In 1. Juliu s'au inceputu earasi cu servitiulu Ddieescu, flamur'a petrecuta de chorulu cu „Destéptate romane“, cá si in diu'a d'antaia, inse catra amédi simtienduse, ca nemesii intrigeaza pré pe fácia, neindestulire comuna, si indignatiune in contra lui Hoszu. La amédi nimenea s'a dusu la densulu. — Dupa amédiu a fostu provocatu preotulu Hoszu de un'a deputatiune, cá se nu se mai lase a se compromite de nobilii magiari, inse tóte indesiertu, ca de si elu promitea, dar' agitatorii lui lucrau pentru densulu, de si cu totii eramu siguri, ca vomu reesi, — eramu totusi superati pentru atatea perfidii, si cin'a din asta cauza s'a incungiuratu.

In 2. Juliu deminétia tieremoniele s'au inceputu totu cá in celelalte dile, si conducatorii poporului retieneau comunele, care 'si dederu votulu, se asculte succesulu alegeriloru, din cauza, ca intemplanduse, cá majoritatea absoluta in sensulu §. 68 se nu reese, se avemu vreo cateva comune la mana cu care in sensulu §. 69 se putemu intreprinde alegerea a 2 numai decatu, si cu care se putemu stá facia cu nemesii si magiarii Hoszesciloru.

Comunele celea 3, care s'au fostu dechiaratu pentru Hoszesci vediendu, ca si asia nu voru se invinga, desperandu s'au rusinatu cu totul, si in urma finindu votisarea, facunduse scrutiniulu, la 3 óre dupa prandiu au esitu Domnulu presiedinte Hoszu afara si a cetitu urmatoriulu resultatu.

Votisanti au fostu de facia 2142 — dintre cari au votisatu:

a) Pe D. cons. Paulu Dunc'a 1312 vote si alte 7 cu numele gresitu, totu dela Romani;

b) Pe Dr. Eugen de Trauschenfels 654 vot., ear' Zeitungsschreiber 15, Buchdrucker 13, Kalenderdrucker 5, Stranzenfeld 3, Ich habe vergessen 1, tóte votele sasiloru si maghiariloru 698.

c) E. Gozdu 1 votu maghiaru.

d) Hintz din Clusiu 3 vot. dela magiari.

e) Hoszu János, preotu 117 voturi, dintre care 21 vote leau capetatu dela romani, si restulu dela nemesii magiari.

f) Hoszu Josefu 2 vot. dela magiari scl.

Dupa aceasta publicare a scrutiniului poporulu au strigatu mai de multe ori: Se traiésca D. consiliariu Paulu Dunc'a, pe care inca din 27. Juniu fetele din mai multe comune ilu cantá in Baladele loru, facundulu, acumu trasu printr'unu inelu, acumu heron, acumu sfednicu imperatescu, acumu duce etc. etc.

Dupa acésta inteliginti'a romana a decisu, cá pana la complet'a adunare flamur'a se fia pastrata la D. Gregoriu Vitézu in Teaca; in sensulu carei decisiuni Dlu Vitézu acompaniatu de prea-multu zelosulu si nationalistulu D. preotu Simionu Auguru impreuna cu votisanti sei indreptatli din comuna Venitia cu triumfu lau dusu la locul seu menitu. Ce voru face cu elu, la timpul seu vomu publica; inse la scól'a din Milasiu nu voiescu romanii alu da, pentruca Milasiénii au votatu pe Hoszesci.

La D. Hoszu preotulu localu adunanduse cu noi si flórea intielegintii magiare din acelu cercu s'au tienutu dispute órecumu serióse intre oraturii romani si magiari, firesce ca fiesce-care in interesulu natiunei sale, afara de Domn. preotu Joane Hoszu care díce, ca diet'a e ilegala, ca afacerile intr'ins'a voru fi ilegale, si ca natiunea romana are se'si astepte binele seu numai si numai dela bun'avointi'a maghiariloru, si dola legile din 1848; — firesce, ca maghiarii iau aplaudatu, ér' romanii l'au condamnatu. (Va urma.)

Din com. **Solnocului** interioru. Atatu romanii, catu si magiarii de timpuriu si au desemnatu pre deputatii sei, — si anumitu romanii cu dóue luni inainte de diu'a alegerii cunoscundu si candidatii, au staruitu pre lenga ei cu tóta consciinti'a, de si mání necurate lucrau neincetatu ai abate, si ale propune si pre altii inainte spre a li se impartii votu-

rile. Mentea cea sanetosa, increderea, si bun'a cointielegere a inteligintii romane inse au sciutu respinge cu demnitate toti pasii protivniciloru.

Domnii protopopi de timpuriu indatorá pre preoti a priveghia, cá votisantiu din sinulu poporului se nu fia sedusi, — si cu totii dinpreuna conclucrandu in vii'a Domnului nimicira toti pasii sierpiloru — cu limb'a dulce — carii apromiteau atatu ei in persona, catu prin agentii sei cate dela 1 f. pana la 10 pentru unu votu, eara preotiloru, notariloru si dascaliloru cu diecile si sutele, multi dintre ei si primira sume micutie, caci cele mari numai li s'au apromisu, — firesce dupa resultatu — si póte si atunci li s'aru fi datu numai policie? (cá se le mai platésca la vér'a calului) de orece incercarile partidei opositionale de a aduna sum'a trebuintiosa prin subscriptiune pre la negutiatorii din Desiu, si alti posesori din comitatu nu avú resultatulu doritu! —

In 28 Iuniu cá diu'a alegerii, de diminetia, se adunara votisantiu din tóte laturile la locul alegerii in Lapusiulu ung. — Reteagu, Becleanu si Olpretu. — In fruntea loru au statu din fiesce care satu preotulu cu dascalulu, — si intrandu in locurile numite cu stindarde natiunale si imperiale, intonara chorurile formate: Marire intru cei de susu, — desteaptate Romane, — eara in apropierea de cancelarii, strigara cu totii antaiu: „Se traiésca inaltiatulu imperatu Francisu Iosifu, care neau datu dieta; de trii ori,“ — dupa aceea „Se traiésca deputatulu nostru cutare, asemenea de trii ori!“ Pasii acesti preliminari ai Romaniloru adusera pe partid'a opositionala in desperatiune, — eara romanii cu atata se entusiasmara mai tare. — Deci candidatii opositionali incercara tóte midiu-lócele pentru reesire:

In tóte patru cercurile presiedintii comisiuniloru alegátore au fostu magiari, si numerulu membriloru dintre ei in maioritare. — Candidatii loru, sub decurgerea votisarii au intratu si au fostu de facia in sal'a alegerii: anumitu Torma Károly in Reteagu. Betegh Klémen in Lapusiulu ung., Gr. Bethlen Sándor in Becleanu, Vojda János in Olpretu; — eara dintre candidatii romani nici unulu n'au fostu de facia — Betegh si Torma esclara cu protestele, si conducérite in comisiuni, din care cauza se nascú in Reteagu si tulburari intre membrii comisiunii, de órece Betegh si Torma au vrutu cu fortia se fia deputati. — Vojda János au pusu unu buclanu (bute) mare cu vinarsu pe unu caru afara, cu precautiune, ca a celora, carii ei voru da votu, se-si arete si dinsulu buna vointi'a; inse din grati'a aceasta se impartasira numai 16 unguri. ca-ci neci dela unu romanu nu capatá vreunu votu, si asia se alese in Olpretu D. vice-presiedinte de Popp cu 1221 de voturi din partea romaniloru. — Inse si acei 16 unguri s'au tienutu de clas'a honoratoriloru, nu a poporului, care si cunósce interesele sale. — In Lapusiulu ung. se alésa D. jude supr. Gavila Manu cu 954 in contra I. Betegh, care capatá 146 de voturi. — In Reteagu D. capitanu supr. alu districtulu Naseudulu cu 1025 de voturi curate, — si 261 voturi cu scadere respicate in contra lui Torma, care capatá 115 de voturi. — In Becleanu capatá D. Can. Stefanu Biltiu 871, eara contele Bethlen 351, aci votisara multi unguri si pentru Dlu.

Portarea votisantiloru póte convinge acuma odata pentru totudeauna pe aristocrati'a magiara despre caracterulu celu tare alu romaniloru, cari in totu locul se purtara cá in bisericu, — negustandu beuturi spirituóse; — o póte convinge, ca romanii nu voru urmá esemplulu lui Juda, vindindusi caus'a loru nationala si a patriei, pentru auru si argintu. — In urma ea se póte convinge, ca poporulu magiaru, asemenea celui romanu nici o incredere n'are in dumneaci, de si se intindu mese lungi si late cá a cont. Bethlen in Becleanu pentru 100 de persóne, lá care numai ungurii luara parte, eara romanii le despectára. —

In 2 Iuliu esi tienú comitetu centralu — 10 magiari facia cu 4 romani siedinti'a din urma, — Földvári József si Torma István — presiedintele comisiunii din Reteagu — propusera denegarea certificatelor pentru deputati — din mania, ca nu s'au alesu macaru doi magiari, — si anumitu Torma Károly din comitatu. — Cont Bethlen Sándor inse, care nu e asia egoistu si ambitionatu, propuse a se dá celoru alesi certificatele cu oresicare conditiuni, — dupa o lupta in delungáta din partea membriloru romani, se enuncia dupa votisare propunerea cont. Bethlen.

Dupa sesiune urmá prandiu, care a fostu gatitu pentru toti, cei 10 opositionali inse ei nefusara invitatiunea D. adm. si asia D. admin. remase in fruntea celoru 4 membri rumani numai, — si opositionalii se ospatara intr'o alta chilia invacinata la ospataria cea rosia, — ne mai vrendu a manca cu

representantii miserae plebis la o masa. — Asia! — vedeti, asta insemnéza cultura, — fratietate si cine scie mai ce?!

Injuraturile asupra romaniloru acuma, cautarile cele inversiunate si amerintiarile cu viitoriulu? din partea celoru, ce nu ne putara eara incalcá, asupra poporului romanu sunt lucruri de tóta diu'a. Noi le poftimu apetitu bunu la tóte a-cestea, si re'ntórcere la adeverata infratire!!!

Unu votisantu dintre poporu.

Dela Gherl'a se respandesc faim'a, ca armenii ar pregati unu memorialu pentru dieta, in care se'si pretinda respectarea si a nationalitatei loru si egal'a ei indreptatire, danduse vóia a se alatura la aceea natiune, catra care va avé mai multa simpatia.

AUSTRIA. Vien'a. „Botschafter“ asecuréza, ca diet'a Ardealulu se va deschide in 15. Iuliu, si magiarii voru dispune, insa celu multu de 48—49 voturi, care inse voru tiené compactu laolalta.

Unele din proiectele tramise dela guberniulu transilvann se afla resolvate de cancelaria si astépta sanctiunea preanalta spre a se tramite la dieta; intocma astépta si a dou'a consemnatiune pentru denumirea regalistiloru.

Siedintiele senatulu imperialu se voru reincepe cam pe la 13—15; pana atunci comisiunea pentru elucrarea proiectulu de legi pentru inlesnirea consultariloru va lucra separatu. —

Slavonii. Boemii se disciplinéza prin diurnalele sale, cá tóta natiunea se tiena un'a si nedespartita de conducerea renumitulu loru barbatu de statu si autoru Palacky, care esise mai eri in publicu cu unu articulu, prin care condamna nestemperatele simpathii ale cehiloru pentru caus'a polóna si in care dise, ca afara de Angli'a o singura Rusia si imperiulu ei e potere mare in Europ'a, escusandu incordarile de a 'si sustiené poterea nedespartita. Junimea boema inse face frontu si ei striga in diurn. din Praga Pravda: Stai, ca la tendintie de ale tale natiunea nu 'ti va mái urmá. Ei 'i arunca in facia, ca nu e consecinte in politica; eri erá federalistu, pledá redicarea unui muru in contra cearismulu si infratirea nationalitatoru si acumu deodata marturisesce, ca a per dutu tóta credint'i'a in dreptatea natiuniloru eliberate; — slavonu liberalu prepune viti'a slavóna, cá cumu n'ar fi ea aperiatori'a autonomii sale pona la ultimulu resufletu. — Natiunea nu va a mistui pe unu ductoru pitulatu si neresponsatoriu, care neci cu vreunu prepusu nu trebue se fia manjitu. In urma apostroféza pe veteranii conducatori asia: voi cereti incredere órba din partea natiunei si voi insive nu sciti, unde ve aflati Déca sunteti slavoni, dóvediti ace'sta prin amórea catra poloni, de sunteti federalisti nu imparechieti ci uniti natiunile, ear, de sunteti austriaci, nu admirati pe Vielipolski (panslavistulu) ci 'lu condamnati si faceti frontu catra Petruburg Revoltarea spiritelor premerge la orce miscari planuite.

Slavacii din Ungari'a nu incetéza a si apera limb'a interesele natiunale si de candu 'si serbara aniversarea congresulu loru se persecutéza de catra ultraistii maghiari, ear' ei credu, ca liberarea nu le e departe.

Croatii astépta resolutiune din Vien'a spre a retiené diet'a; cá se-si compuna referintiele de statu facia cu senatulu imperialu si Ungari'a.

Bucovin'a, de pe siesulu Prutulu. Maiu 1863.

(Capetu din Nru trecut.)

Obiectele desbaterii in adunarea reuniunei fura acestea:

- 1) a darii de sama a comitetulu asupr'a starii si sporiulu reuniunii;
- 2) a alegerii unui comitetu cercetatoriu de socotelele comitetulu;
- 3) a reportulu comitetulu asupr'a proieptulu de reformatu statutele;
- 4) a propuneriloru si discursuriloru dein partea medulariloru;
- 5) a preliminarulu pe anulu alu doilea alu reuniunii; si
- 6) a alegerii unui comitetu nou.

Deci cetinduse ad 1) darea de sama de catra secretariulu reuniunii D. Jonu alu lui Georgiu Sbir'a si alegunduse ad 2) comitetulu cercetatoriu de socotelele reuniunii in persónele DD. Alesandru de Vasilca, Georgiu de Hormuzachi, Samuil Andrieviciu, Luca Prunca si Emanile Bendevschi, se desbatú ad 3) proieptulu reformarii statutelor, care erá astufeliu motivatu dein partea comitetulu:

„La reformarea statutelor si prein urmare si a reuniunii romane de leptura in „Societate bucovinena pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu“ a puresu comitetulu dein urmatóriele bagari de séma:

1) Lips'a totala a unui institutu, a unui centru, de unde se se póta lucrá cu puteri unite si dupa unu sistemu óresicare pentru naintarea literaturii si pentru redicarea culturii poporului romanu in Bucovin'a;

2) Incrdintiarea placuta, ca in patri'a nóstra se afla de ajunsu puteri spirituale si midiulóce materiale, cari aru poté infintiá si sustiené cu demnitate asemenea institutu;

3) dorinti'a respicata dein partea mai multoru medulari ai reuniunii, ca ar fi de nevoi infintiarea unui institutu de astufeliu, carele ar indestulá trebuintiele patriei nóstre in privinti'a desvoltarii literarie si natiunale; si

4) destuparea unui isvoru nesecat de incuragiare si de spriginire pentru talentele junimii nóstre si pentru zelulu ei, de a merge chiaru cu jertfe pe calea propasirii, cari adese-ori remanu ingropate si impedeate spre scaderea desvoltatiunii natiunale numai dein lips'a midiulóceloru de spriginire si incuragiare."

In desbaterea generala se admise reformarea statutelor, eara in desbaterea speciala se modificara unii §§. ai statutelor celor noue.

Medularii mai multoru tienuturi, eara mai alesu dein tienutulu Sucevei si alu Radautiloru isi aratara dorinti'a in mai multe renduri, de a capeta carti si foi dein bibliotec'a reuniunii. Cu tote, ca dorinti'a asta a loru erá cu totul indreptatita, totusi nu i se putea face indestulu dein partea comitetului, de óre-ce in statutele cele veche nu se afla nece unu §, care l'aru fi pusu in stare, de a imprumutá ceva dein biblioteca. Luanduse dara in privire dorinti'a asta, s'a propusu

ad 4) si s'a priimitu in adunantia cu unanimitate, cá comitetulu, su conditiuni strinse, se imprumute medulariloru reunii carti si foi periodice dein bibliotec'a ei.

Ad 5) S'a priimitu preliminarulu pe anulu alu doilea alu reuniunii in sum'a de 2000 fl. v. a. in locu de 1800 fl. v. a., care suma o propusese comitetulu; eara ad 6) s'a alesu in comitetulu celu nou alu reuniunii de presiedinte Esc. S'a episcopulu Eugenu Hacmanu, de vice-presiedinte D. Alesandru de Murmuzachi si in locu-i, multumindu-se domniea sa de alegere dein caus'a slabitiunii sale, D. Georgiu de Hurmuzachi. De medulari ai comitetului DD. Alesandru de Costinn, Jonu Calinciucu, Leu Ciupercovicu si Jonu alu lui George Sbir'a, de substituti ai medulariloru DD. Vasiliu Mitrofanovicu, Orestu Reni de Hersieni, Leu Popescu si Amvrosiu Dimitroviciu.

In fine tienú D. Georgiu de Hurmuzachi unu cuventu scurtu, multumindu adunantie pentru increderea, ce i-a demustratu-o alegundulu, si indemnandu-o a sprigini comitetulu in indeplinirea afaceriloru sale ca tóta caldura; ca-ce numai asia va poté acésta respunde misiunii sale, care este misiune de naintare si marire natiunala; si naltanduse la propunerea D. Orestu Reni de Hersieni in semnu de lealetate intretitulu strigatu: Se traiésca Maiestatea sa Franciscu Josifu I! Adunanti'a se desfacú pe la trei óre si diumetate dupa amiadia-di.

Chronica din afara.

In Turci'a semintia slavica se afla in asteptarea invierii. Nenumarati bulgari si bosniaci intra in legionulu lui Tür, care se forméze la Tulcea in Turci'a lenga Dunare, spre a trece la Ucrain'a. —

Asia in legatura cu luptele polonese, care nu mai slabescu de locu, se afla órecumu imbinata si caus'a panslavistica. Tóta dificultatea diace numai intru alegerea principialoru: libertate decentralisata cu polonii si natiunile, or centralisare absolutistica cu cearulu in frunte, séu Napoleonismu, or Cearismu? Care ar duce mai siguru la scopu? —

GRECIA se afla in resbelu civilu. Militi'a se macelaresce intre sene din caus'a ne'voirei pentru rege si forma de gubernatu. Presiedintele adun. nationale a trasu la sene executiv'a, dictatur'a, si min. de resbelu a demisionatu. Regele George din Danimarca se astépta pe Septembre si insulele Ionice se voru dechiara intr'o constituanta, déca vreau a se uni cu Greci'a si cu ce conditiuni. — Princ. Napoleonu cu soci'a se afla in portulu Pireu. —

FRANCIA 'si arméza porturile si naile. Diplomati'a astépta respunsulu dela Rusi'a la notele celor 3 poteri.

PRINCIPATELE UNITE ROMANE.

Unu telegramu din 8. Iuliu ne aduce o scire importatoria din Bucuresci:

„Gubernulu a descoperitu instrainarea de obiecte sante de

mare pretiu si de documente importante, facuta de egumenii greci ai locurilor sante in besericele incredintiate loru.“

„Monitorulu“ aduce rescriptulu M. S. Domnului din 18. Juniu a. c., prin care la propunerea minist. decretéza, cá:

Art. I. Tóte obiectele precioase necesarie pentru ecsercearea cultului divin, ce se afla in besericele acelorou monastiri, voru fi puse sub de aprópe privighere a protopopiloru locali, si in casu de trebuintia chiaru a autoritatiloru civile.

Art. II. Tóte obiectele de asemenea natura, care nu serva la unu usu permanentu, precumu si documentele de ori ce natura si acte, aflate in acele monastiri, se se depuna provisoriu pana la soluti'a cestiei prevediuta in diurnalulu consiliului de ministri dela 14. Juniu 1863, intr'un'a din monastirile mai bine garantate din Bucuresci si Jasi, adeca: Vacaresci si Goli'a, avendu spre mai bun'a loru asigurare padi'a unui postu militariu bine intocmita.

„Romanulu“ nu incéta a atribui totufeliulu de nelegiuri guberniului intru lucrarile sale, dicundui, ca lucra in contra conventiunei, ca sub elu se facu cele mai neaudite nedreptati, ca culege dare nevotata, ba chiaru oprita de camera, ca vrea a lua frenele despotice si dictatur'a, fara cá se lucre cu energia spre glori'a si marirea natiunei, cá unu Napoleonu III., ca sanctionéza acte nelegale, ca asupresce persóne, care tienu de decretarile camerei, si nu vreau a plati contributiunea nevotata de camera. Dorere, ca inaintea clicei oligarchice si a coalitiunei ei gubernulu acestu romanu séu potestatea esecutiva a Romaniei e impetita cu totufeliulu de neajunse, si i se predica resbelu in forma in diurnalele coalitice. Numai cateva dechiaratiuni pro si contra si apoi potemu judeca, ca in Principate se póta asemenea lupta mai inversiunata cá in Prusi'a intre gubernu si camera. Vomu reveni la unu paralelismu. —

„Monitoriulu“ din 27. Juniu: Prin ordinu domnescu se depunu din functiunile de egumenu, Archimandritulu Evangelu, din manastirea Sarindariu, si archimandritulu Policarpu, egumenu din manastirea lui Mihaiu Voda

TELEGRAMU alu „Gazetei Transilvaniei.“

Bucuresci, 11., 3 óre. Gubernulu a concesu eri definitivu cladirea drumuriloru de feru ale Valachiei si Moldaviei la dóne companie, una anglo-francesa, alta austriaco-angla, banc'a nationala s'a concesu creditului mobilier.

NOVISSIMU. Regalisti de nou numiti se mai publica: Domza Georgiu, fostulu jude r. in Orestia, Josefu Filtsch, proprietariu de pamentu, Bar. Gerlitz, camerariu, Grois, cons. gubernialu, Constantinu Joanu, proprietariu si senatoru, Lászlofi, antistele Gherlei, Petru Manu, cons. fin., Conte Nemes, Baron Pop de Böhmstetten, directoru de banca, Prepositulu Macedonu Popu, Bar. Salmen, Friedrich Schneider, oratoru din Sabiiu, Conte Thorotzkay, proprietariu in Clusiu, Stefanu Ugronu, f. comite supremu, Josefu Wächter si Andreas Zimmermann in Sabiiu; ad. inca 5 romani, 4 maghiari, unu armeanu si 6 sasi. —

Alti noi deputati: In cerc. IV. din Alb'a inf. Dr. Hodosiu; si in altulu Dir. Munteanu.

Clusiu cerc. III. Ladislau Vaida. Romanii pana acumu 39, maghiari 40, sasi 32. Regalisti maghiari si sasi cate 13, romani 11 fora rep. Alexi si Bar. Siagn'a.

In Talmaciu se face alegerea altui'a deputatu in 14. Iuliu; fiinduca C. Dunc'a a resignatu.

Astadi séra Virtuós'a Charlotte Decker va da concertu in violina in folosulu „Casei de lucru.“

RESPUNSURI: Turd'a A. Numai se ne spriginiti cu numerulu abonatiloru, apoiu Gazet'a, fiti securi, ca ve va multiumi intru tóte cu promptitudine.

Acumu se jertfim cu totii, si cu totii vomu poté face tóte pentru toti.

Racovitia. E adeveru cuitatu. Hatiegu. P. Gazeta? Va esí cumu si de cate ori va cere trebuinti'a si va concede estrem'a incordare. N'amu apromisu, pentruca nu depinde dela noi numai. Parenise, ca neci pana acumu n'a remasu Gazet'a datória intru nemica, si fiti securi, ca ea natiunei sacrifica totu ce póte, pana la filerulu ce se póte aduna.

Cu acestu numeru incetéza a se tramite Gazet'a la cei ce nu si au re'noitu prenumeratiunea, si ve rogamu se nu amantati cu re'noirea ei. — —